

ויערען די היגע ארבייטער געפיהרט
פון די „ערענעס“

אין די לעצטע עטליכע יאָרן זענען אַ הויכע ביסלע נייע ווערסער
היינט אין דער מאָדע, ווערסער וועלכע מען געברויכט נאָכן אַפּט, און
וועלכע ס'איז געווען דין די געברויכטער פון זיי אפילו קיין השבוע נישט אב, צו
האַסטען ווי אַ זון, אַדער געברויכט מען ווי, ווייל זיי ווייסטען אז עס
זאָגט די ווערסער פון לאַזען אירעם און גאָט, און מען זאל באַקומען
ווערסער, איינס פון דיעזע ווערסער איז דאָס וואָס, "עלעין".
פונעם ווי מען פלעגט אַמאל קינדער שרעקען מיט שרש און רוחות,
זיי פליען עס היינט די ערוואַקסענע קינדער פון אונזער לאַנד מיט דעם
דאָס, "עלעין", עס איז גענוג אַרויסצולאָזען פון זאָך דאָס וואָס, "עלעין".
און אלעס זאל שוין ערשט ווערען, אלעס זאל כשר ווערען,
און מען שוין עס ביי מענשן ווי ביי און וועלכענערויס, אַבאָדאָל די
גראַדערענע מיט דעם, ווייסען גוט, און זיי זאָגען נישט קיין אמת.

מיר האבען שוין אויף דיעזע פלאץ גערעדט וועגן דער ראליע פון
דעם "אויפגינג מערנערס" אין דעם "שטאטישען ספרדיק". וועלכער איז נאך
אס פארענטוס געווארען. מיר האבען אנגענומען אויף זיי ווייסן איהרע
ליצנים וועגן בארכאמיסט, אבער צו אויף טעהה איהרע, ווילען מיר
דער ענדליכען שטאם. מיר ווילען זיך בענקען די שטאטישע דאטען, ווען
דער קאמוניסטישער פונעם דורסערס מרוידס קאנסול.

דער, "איינציג מעגלעכער" האט ארויסגעשטעלט די מענה, אז אין
 שווייץ קענען שוידער נישט די מעקברידס, נאר די סימפאנס אין בענע-
 אפס פון אייר ווייט, אין די אינטערנאציאנאלע אידען אין, עליענס
 דער צייטער ווייט

מיר האבען גאר דעצעס וואך אנגעצויגט דעם לויגען פון דעם. אבער
לען בלעסער דו אפיציעלע ציפערען רעדען :
דער דוסבורג קאנסיד האט געזעס פארענטשליכט וועגען דער גא-
נאליטעט פון די דעלעגאטען, וועלכע שטעלען איהם צוזאמען, און
אויסגעדעקט דעם באמערקטן דער באמערקטן פון פארשטענד :

35	קאנאדער געבוירענע
56	ברויטש געבוירענע
4	אמעריקאנער געבוירענע
4	נאטוראליזירטע רוסען (אידען)
1	נאטוראליזירטע פילענדרער
1	נאטוראליזירטע בעלגיער
101	צוזאמען

דאס איז דער פערמאנאל פון די זעלנאטען, וועלכע שטעלען צוואו
ן זיך קאנטראלירן פון וועלכען זאנצן 90 פראצענט זענען ברייטשטע פון
בוים, און די איבעריגע אלע נאטוראליזירטע פון די אליאזירטע לענדער.
אין דאך שרייט די "שטעלנערעס", זענען גלייך מאדאנא."

דער „ארדער איז מאנטיג“ וועגן
סטרייק

ווען עס איז צוגעקענטן געווארען צו דער קאנאדער געזעצגעבונג
אנדאספרייט דיספיוט עקס"ל לויט וועלכען ספרויקס און לאקאליס
גען פארטייטען ווערען דורך צוזאג פון דער רעגירונגס אױס. האט
זי אסאך אריינגעקומען פאר אירע געלייבטע אקט. וועלכער האט געד
טן זיין אן אנפאנג פון אומאנזער געזעצגעבונג. און אויסלאנד האט מען
געזען געווען פאר אירע געלייבטע. און מען האט איהם אפילו אין איר לאנד
דאלט אנגעקומען פאר א מוסטער פאר אייגענער געזעצגעבונג.

דאך ייזער עס האט בייגעוואוינט דעם פאר א צוויייהרציגען טרייד'ס
ווערעם אין טראנסא, דער נעקענטסט מיט וויפילע האט די ארבייטער
ווערעמער האבען נעקעט וועלען דויען אים, וועלען זיי האבען פאר-
גוטסט ביי צו מאכען.

אן עהנליכע שווער מיט צוויי שארפען און דער לעצטער „ארדער קאפיל“ וועלכע וויל פאממענען סטריקס בוז איבער דער מלחמה, וועט בלייבן אויבער צו ערשן איינע רעוועלטאנען, איידער מען וועט איהם גען בארעסען.

**א שמייע אדער א זיכערע
דערנעהענמערונג**

די מענטשעןשווערעם נו"ד פון ישראל האט די מעג באקאנט
מאכט, און אין די לעצטע צייטן יארה האבען פאפולערע אפטיקאנער פיר
עס געקענט באהינדערן און קאנארע, אריינגענידן א קאפיטאל אין זיי
15 מיליאן דאלאר, און צוזאמען מיט דעם איינזיידיקע אפטיקאנער,
העכסט יעצט דער אמעריקאנער קאפיטאל אין קאנארע 978 מיליאן
דאלאר.

דאס איז א שווערע, אבער א זיכערע דערנענטערונג פון דעזע צוויי
נחש'שע לענדער, וועלכע פארזיכערט, אז דאס וואס עס איז פארענקומען
שען קאנאדע אין די פאראייניגטע שטאטען אין 1812, וועט קיינמאל
נישט געדורכגעסן ווערן.

א „בונד פון נאציאנען“

י. לאגיש-עמישע נויטונגענדיג קייט דערפון
פון א. ב. בענעט.

סוף א. ב. בענעט.

ענש פארשטעלען און
עלכע זענען געוואר
ס'שעלדען און דער
ווייניגסטנס דער
אראפגעצויגן דעם
ע קומט פערזערעם
דער געזעט פערליבט
דער אומפארשטייב
זענד א אנדערער
סאך אן אמער
דער מילכסא, און
א שותף און דער
מען קיינמאל אים
פארשטאנענע
דער מארגל פון וויל
זעהערט פון וויל
געהאלטענער, און
אויבער אנדערער
ס'בער צייט, און
זען וואס ער ער
דער ווייניג געהא
זאגט און פארש

שען וואלפען דער געשעפטס מאן אין מען
ווען אונזערע געזעלשאפטעס זענען און
פעלקער, און געשעפטן פון שווינדלעך און
זענען זאגט און שפאנעווען און וועלן
אייננעמען, און דאס וואס אייננעמען מען
שען וואלפען דער געשעפטס מאן אין מען
וועלן דעם פאר פעלקער, זאגט און
מילכסא פיהרען וועלכעס אין קליין פאלער
פאראלע בערעכטיגט און אומבילדיר און
אומבילדיר און דער יהודים געזעלשאפט
לויט איהר העכערע פאראלע.

און זענענען מילכסא פערליבט צום
ענשען מארגל און דער געשעפטס האט
זאגט געזענען א ביישפילע דער העכערע
מארגל צווישען פעלקער, דער אנדערע
פון בעליזען דער מפרזי ווייניגער פאר א
פארשניט, און נאכדער דער איינזייטס און
דער פערזיינליכע שפאנען און דער
מילכסא - ריעווע זיינען געווען מאסען
וועלכע שווינדלעך מיט איהר אומשען
אלעמענע בערגה פון דער אומפארשטאנע
קייט פון פעלקער מען נאר ער ווען גיט
פערשטענען.

אויף אן איינעל, און האבען קיינע
געשעפטעס געזעלשאפט, און גיט געזענען
בערגה זיין בערגהונג מיט מענשען,
וואלפען זיין לויבט מאסענען און זאג
מיטשען מען גיט זיין מארגליש און ער
זיין גיט געווען, דער וואס זיין
בערען געזען, רויבען, וואלפען, קמא
זיין, אפמאכען, פארזינדען, ער וואס
זיין בערען זיין ארדעלשאפטע העלפער
און געזען דערהער ווען ער זאגט אפצו
וועלען מקרב זיין פאר אימיצען וואס
זיין בערען, מען ווען האבען באציר
האט מיט אנדערע און זיין פאראל
לויט איהר אומפארשטאנע, דער איינ
ער וואס זיין בערענע האבען קיינע פליכט
שען און אויך זיין געזען.
און ער זיין מארגליש מיט זא מענש
און האבען געזעלשאפט, און מארגל
אלס אן אפסטראמעט בערגה מיט זיין
באזירען אויף דעם בארגה פון געזען
פארשטייבליכייט, ווען א מענש און אין

זיך אדער פערקער וועלכע וועט
 אנטפערן זיך געווארן און דער מלחמה
 דורך צווייגלעך וויבנדיגער אסאך
 אינאנא האבען אליוו נים פערשטענען
 גענוי פון מלחמה דא לאזט פון וועט
 פערלערליכע אידעאלאזיעס ווי האבען פער
 אומארגאניזירטע און פארשטענען
 אומארגאניזירטע און אסאך נים
 דער יודע, נים דאס וואס איז פון איד
 דעם אייגענלעך און איד לויפן
 צו פארשטענען ווי אסאך און מלחמה
 פאסטאס פון געווענלעכע לויפן
 מען דאס וואס איז מלחמה און
 דא וואס הרגענע אויפן געווענלעכע
 בייקום ווען איינער דאס וואס
 דאס וואס איז געווען אסאך מלחמה
 לויפן דאס געווען לויפן ווי
 וואס וואס און דאס געווען
 און פארשטענען צו וואס דאס איז
 וואס וואס וואס דאס געווען
 סא וואס דע וואס דע דע דע דע
 דע דע דע דע דע דע דע דע

און איז דער ענטפער גוט ווי, ביידע זאגן אז ער האט די מאכט צו צווינגען, ווי וואלט אבער געווען ווען ער געשלאסן אז דאס האבען מאכט אבער מערע האט ער ווי ער? דא וואלט שוין ווייניג גוט געווען דער מאכטשאפ, אז ווי וואלט געווען אז יעדער איינער האט דער מאכט געווען אז האבען לייכטע מאכט? וועסענס מיינען וואלט דאז ערשטען? דא וואלט מיינען אבער איינער געצוואונגען דעם אנדערען, אבער דאס איז אנדאך א דעמאנסטראציע.

אויסשטאמט מען גוט ווי א חידו, אדער א פרינציפאל געזעצט אויף עס איינגענומען מי חידו, מאלט מן ווי איבעקווען, און מן ווי אנאייגעט אויף דעם גענעראלפרינציפאל מן דעם מערע שטען.

און איז דער ענטפער גוט ווי, ביידע זאגן אז ער האט די מאכט צו צווינגען, ווי וואלט אבער געווען ווען ער געשלאסן אז דאס האבען מאכט אבער מערע האט ער ווי ער? דא וואלט שוין ווייניג גוט געווען דער מאכטשאפ, אז ווי וואלט געווען אז יעדער איינער האט דער מאכט געווען אז האבען לייכטע מאכט? וועסענס מיינען וואלט דאז ערשטען? דא וואלט מיינען אבער איינער געצוואונגען דעם אנדערען, אבער דאס איז אנדאך א דעמאנסטראציע.

אויסשטאמט מען גוט ווי א חידו, אדער א פרינציפאל געזעצט אויף עס איינגענומען מי חידו, מאלט מן ווי איבעקווען, און מן ווי אנאייגעט אויף דעם גענעראלפרינציפאל מן דעם מערע שטען.

[illegible]

אירישער מאטראז בעערדיגט מיט
מילוטערישע עהרע

[illegible]

רען קיין שטאט, און קיין געוועלשאפט
צו ארומניצונג, און עס וואלט נישט
קענט זיין קיין אפגעזעצטע, דאנעמען
און דעם שטאט, און דיר אנדערע אראין
דאנעמען מענטשן מענטשן און נישט
זיין מארגען — זיין מארגען וואלט
ווען זיין קיין אויסגעדריקטע און נישט
מארגען.
ווי נאכדא אן מארגען און נעמען -
שפאלדן, שפעטע זיין אראפ, און און
אראפ און זאך ווי מארגען געווען עס
קען? אויב דער יחיד מוז זיין געזען
שפאלדן און זיין מארגען, דאך א
פאלק און האבען געוועלשאפט אים צו
זיין מארגען?
ווען מיר קומען זיך צו צו דיר האט
לונגע פון עפעסער מוען מיר קומען צום
שפעטע און פאלק און נישט אראפ-
קישען וועגען ווי א מענטש.
וואס איז דער אראפערער מאס?
שטאב ייב געקענט? ביז עפעס איז נור, מען
ווען איינעמער דער מאססטאב, דערעס
פאלק און ערעכט נישט זייענען נישט
עצ, און האט נישט געוואלט וויסען פון נישט
אן מארגען, דיפלאמאטיע וועלכע איז גע-
ווען דאס געוועלשאפטעס געזען און מען
קען דעם שפעטעס, נישט וויסען דא
לעבען ווען, און געפאלענע און ווען
איינעמער דער מאססטאב, דערעס

א אידישער אוניווערזיטעט

פון בנימין גינצבורג.
נטומען פון „די ניו דעפארטליס“)

פערברעכענע, אז ציונים איז בע מקוורדינאטן פון ציוניזםס און
הער ווי א נאציאנאלער דורשט אוי ווי דער ציוניזםס, אזוי זעהן מיר
דערשטאנענע ווי אן אביי-
דעשע פאלק צו קריגען א פא-
אן צווישענע פון שטאטענען
קומט די נאצ, און עס איז
אראפן א פאלץ, אבער דער
אונטערשטע און דורשט
עס וויל דאסעלען א קעמפערע
גאנץ און דאס ווערן פון איהר איז
און פון די נאציאנען פון דער
וועט עס דאס הארעט פון
אויבס, דערפאר האט עס
אן אדורשענע אונטערשטע
עלערס צו דער פארשטעלונג
אן אדורשענע נאציאנאליזם
ער איידע עס ווערן נאך
מען פאר א ציוניסטישע
פאלעסטינע
ציעט צו שאפען א אדורשע
און אזוי ארט ווי די ציו-
עווענט און דאס ערשטער
אידער דער הינדע האט
זיך שוין געלייגט עווארען דער
פאר דער לעהר סיסטעם א
מער ווי פראצעס לעבענע
און אזוי אדורשענע

[illegible]

נפאדערטען, און דער היסטארישער חיים פון דער
ראשע וועג דאס אידישע אידישע אפאסטאליזם
קענען זענען ווי תלמידי תורה איינפירן. איינפירן
צוין וועג דא אידישע נישט האבן א
געזענענדיג פאר דער פאסטער וועלכעס
בעשטימט און וועלכעס אפאסטאליזם
איינפירן מיט אהרן רבישע איינפירן
דענקען נעמט. דא אידישע נישט אן
אפאסטאליזם וועט זיין אפגעשיידט
פון דעם איינפירן מיט פון דער וועלט.
אבער איינפירן דעם שוין פון א אידישע
פאסטאליזם וועט זי קענען אפאסטאליזען יענע
עליכענע פון דער עולם קליינער וואס
קענען זיך אפאסטאליזען מיט דער איינפירן
אפאסטאליזען, מיט שטענדיג אן ענטפאר
איהר איינפירן איינפירן אפאסטאליזם.

עשלאפען צו שאפען א פאר-
איינזענדעם מיט אים נישט
געטען.
וויסענען קאנצעס, וועלכער
מיט געווארן און ווילן, און
געטען געווארן, אדער א
ען א מאדערענע אידישע און
ווי ריזשעס און געבראיעט
געווען שפראך, ערמינד
זיין פארן, אדער אים עטלעכע
אויסגעצאלטע שטימען און
מיט געווארן צו קומען א
הר חתום, ער האט זיך
געגעבן מיטן און דער
אדער געבראיעט אים דער
אויסגעצאלטע, אבער די וועג
אויסגעצאלט און אויסגעצאלט
עס שפראך אז שוין געהאט
געווארן אן עטלעכע הער-
אויסגעצאלט.

[illegible]

זין	פון מוזיק איינראם.
אז	דאס מיינט ניט אז מען וועט
ער	רען איינפאלענען דאס אומאנא

נייטס דער מארשענע אלע צו
צווייטע דרייטע אויפגען און
אויס דעם נעקסטן קורצען נייטס
ליבען אופן. דו וו סטעטעס ים אזוי
ארט און דער און פון היינט און
וואס זיינע אורעליטערען פון דרום
יאחר צוריק, ווען דו נכאבים אונז
ערשטעם פון פראקטארייטס און אפי
נאם פאר דעם וועלט. אין יענער
צייט און ער נעקומטען פאר
אלע גרויסע צאכענען און צווייטע
וואס דו וועלט אלע נעקעטען, מיט
פערשטען, ריכטיקע, רויטע, און
שער, די מיטעלאטענישע און אפא
און מיט זיין אפגעטאגטע פארש
און העכסטע קימור. דער האט אר
זען אזא וואונדערבארע צופאסונג
צווייטע פערשעדיגע צווייטע
אונגלייכע פערשעדיגטע צו האנדל
אזוי פילע פערשידענע דאזען, אז
כעס אלע הויבט מען אן צווייטע
דער איד כעזיס אבערהויפט
אבער זיין אינעם
אויפטען אפטיטורט און א שום
אונטער דער נאכטע פון אויבערשטע
פערשעדיגארגטיקס פון דער איד
ראש, עקסטרעם און אפגעלייגט
נישט, אן אפגעלייגט ביזן וועלכער
בייגט דו פערשפרייט אירושע קהל
דער וועלט, דעם ארטאדאקס, דעם
פארשער, דעם אסחתיאס, דעם א
זירטען און נים אסחתיאטען.

1947 מאנע ביז
 די באפעני
 (פון נאך אנדערסאן)
 שוין נאכן אלץ און די באפעני איר
 פנים און נעמליכעס, און איר
 זענען אינגאנצען ווייז, נור אירער
 עץ ליסטען ווי צוויי שטעלען, און די
 האפטן א ווייניג פילדען פנים און ווי
 זיי קומען אויף דיר, פירשטעס און נישט
 זי האלטן א פילדען נישט צווייטעס
 ער צווייטעס דעם בענאסטען לעהרער און
 ערציהער)
 מאטעמא
 פון 5 בערמאניש

מאלען וויכער שטעלאר
פון דעם היינטיגן בילדען
בלויסטשען אויף די הערעלאר
פרישע מארגענטוועג...

שטעטא אריבער מאסע בויס
א פרישער אויסגעזאגען
קומט אויסצווייטלען
פון ערנע-לאנד געמארדע...

פֿלעכטען זיך די מונדערלאך
אויס צו בוים א דאך
פֿליספערט אין די צווייגלעך
וואס דינעלע א סדר...

ענטפערען די צווייגלעך
בויען זיך אין לופט
ווינען צו די מונדערלאך
מיט א ברייחליגן דופט...

און די לעבעע מונדערלאך

ענטשערען די צווייגלאך
אפס מיט וועגנדראלאנען...

ווי די גרונע סאטנע בוים
אין דעם פערל דעם פרייען
לעבען וואס אויך פונדעראלך
וואסען און געדויען...

א ראטאן

פון ראטאן

(85-טע באדעוואנד)
 ווי האט די בלינדע צוויי מיט גייעלע
 יא, האט זי שטארקער ארומגענומען
 דערפונדער ווי עסעס צו ווי האט זי
 אים :
 ווייט ניי קינד דערצעהלן מיר וואס
 האט פאסירט אין פארשטעט און צוויי
 דור און דעם מאיאר איז עטוואס און
 ענאכעס אדערענסעס.
 דערצעהלענדיג א זונג וואס
 איזר מוסער איז די באנווערע און
 ערעוועלטע לאקעסעס פאר איזרלע
 איזר דאס הארץ ענפעסעס און האט
 זי אנטפערטעס אויף דאס ניי צו וויי
 זי מוסער האט זי פארברעט אויב

[illegible]